

Pani Marzena Kalinowska
Redakcja Farmer

W odpowiedzi na pytania nadesłane do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w dniu 22 maja 2019 r. dotyczące restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne informujemy:

W dniu 9 lutego 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz. U. z 2019 r. poz. 33). Celem tej ustawy jest niewątpliwie stworzenie instrumentów prawnych pozwalających na rozwiązanie sytuacji kryzysowej określonych w niej podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, tj. sytuacji wynikającej z ich niewypłacalności bądź zagrożenia niewypłacalnością w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe oraz ustawy dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (zob. art. 2 pkt. 6 tej ustawy).

Z art. 1 powołanej ustawy wynika, że określa ona zasady i warunki restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne. Z kolejnych zaś przepisów tej ustawy wynika, że opisana w niej restrukturyzacja zadłużenia polegać ma m.in. na przejmowaniu przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa długów podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, powstałych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej, pod warunkiem przeniesienia własności całości albo części nieruchomości rolnych na rzecz Skarbu Państwa (art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy).

Przy czym w art. 2 tej ustawy m.in. wskazano, że restrukturyzacją można objąć długi o charakterze pieniężnym powstałe w związku z prowadzeniem działalności rolniczej przez podmiot prowadzący gospodarstwo rolne, który:

- 1) jest osobą fizyczną, osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną;
- 2) ma miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jest właścicielem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym;
- 4) jest małym, średnim lub dużym przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art.107 i108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str.1, ze zm.);
- 5) co najmniej od 3 lat prowadzi działalność rolniczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, w gospodarstwie wymienionym w pkt 3, licząc od dnia powstania wobec tego podmiotu obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego w odniesieniu do gruntów wchodzących w skład tego gospodarstwa.

Art. 7 ust. 1 tej ustawy stanowi, że przejęcie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej następuje za zgodą wierzycieli, pod warunkiem przeniesienia przez ten podmiot własności całości albo części nieruchomości rolnej wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez ten podmiot na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 7 ust. 3 powołanej wyżej ustawy określa natomiast minimalną treść wskazanego wyżej wniosku. Wniosek o przejęcie długu powinien więc – co najmniej – zawierać: 1) imię i nazwisko, miejsce

zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne; 2) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (numer PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, a w przypadku osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość; 3) wykaz długów podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej przez ten podmiot; 4) wykaz nieruchomości rolnych, do których podmiot prowadzący gospodarstwo rolne posiada tytuł prawny, wraz z podaniem tego tytułu prawnego; 5) wskazanie kwoty zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia tego wniosku.

Ust. 4 wspomnianego art. 7 wskazuje natomiast, co należy dołączyć do takiego wniosku. Do wniosku o przejęcie długu należy zatem dołączyć: 1) kopie dokumentów potwierdzających tytuł prawny do nieruchomości rolnych, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 4, a jeżeli dla danej nieruchomości jest założona księga wieczysta – aktualny na dzień złożenia wniosku odpis z tej księgi; 2) dokumenty potwierdzające wskazaną we wniosku kwotę zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia tego wniosku; 3) operat szacunkowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami określający wartość nieruchomości rolnej, o której mowa w art. 7 ust. 1; 4) oświadczenie podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, że nie toczy się wobec niego postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

Z art. 7 ust. 5 powołanej wyżej ustawy wynika natomiast, że wniosek o przejęcie długu powinien zostać złożony w oddziale terenowym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, w którego zasięgu terytorialnym jest położona nieruchomość rolna, o której mowa w art. 7 ust. 1, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na jego stronie internetowej.

Z kolei z ust. 6 art. 7 wynika, że wniosek o przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli nie spełnia wymagań określonych w ust. 3 lub nie dołączono do niego dokumentów wymienionych w ust. 4. Do rozpatrywania wniosku o przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 5 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

Liczba złożonych wniosków oraz wysokość wynikającego z nich zadłużenia – wedle stanu na dzień 15 maja 2019 r. – została ujęta w poniższym zestawieniu.

Liczba wniosków o przejęcie przez KOWR zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na dzień 15.05.2019 r.			
l.p.	Oddział terenowy/Filia	liczba wniosków	suma wnioskowanych kwot (zł)
1	Pruszcz Gdański	1	1249992,5
2	Olsztyn	10	63564004,56
3	Wrocław	2	2228642,69
4	Koszalin	1	7899471,59
5	Rzeszów	0	0
6	Łódź	0	0
7	Gorzów Wlkp.	0	0

8	Białystok	6	13307280,47
9	Częstochowa	1	727611,35
10	Kraków	0	0
11	Warszawa	3	4006750,24
12	Kielce	0	0
13	Opole	1	1327086
14	Poznań	4	4002311
15	Zielona Góra	0	0
16	Szczecin	2	3331023,69
17	Lublin	5	13283219
18	Bydgoszcz	1	9600000
SUMA		37	124 527 393,1

Jeśli chodzi o złożone do tej pory wnioski, to należy stwierdzić, że – wedle posiadanych przez Departament Kształtowania Ustroju Rolnego w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa – informacji, część z nich została pozostawiana bez rozpatrzenia, z przyczyn opisanych w przytoczonym wyżej art. 7 ust. 6 zd. 1 powołanej wyżej ustawy. Pozostała część wniosków jest na bieżąco rozpoznawana. Jednakże w zasadniczej części wymagają one jeszcze uzupełnienia o dodatkowe wyjaśnienia lub dokumenty, których żądania od wnioskodawców uprawnia Oddziały Terenowe – art. 5 ust. 7 wskazanej wyżej ustawy, zgodnie z art. 7 ust. 6 zd. 2 - stosowany w tym wypadku odpowiednio. Są one bowiem niezbędne do prawidłowego rozpoznania tych wniosków.